

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1308 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2020. szeptember 21.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában a központi szerződő felekre alkalmazandó szabályozási keretrendszer korlátozott idejű egyenértékűségének a megállapításáról

(az értesítés a C(2020) 6539. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 25. cikke (6) bekezdésére,

mivel:

- (1) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: az Egyesült Királyság) 2017. március 29-én az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkének megfelelően bejelentette az Unióból való kilépésre vonatkozó szándékát. Az Unió és az Egyesült Királyság 2019. október 17-én megállapodott a kilépésről rendelkező megállapodásról ⁽²⁾, melyet az Írországról és Észak-Írországról szóló módosított jegyzőkönyv és a módosított politikai nyilatkozat egészít ki ⁽³⁾. E megállapodásnak megfelelően, valamint azt követően, hogy az Egyesült Királyság parlamentjének Alsóháza megerősítette, az Európai Parlament elfogadta és a Tanács megkötötte a megállapodást, az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén harmadik országgá vált, és az uniós jog alkalmazása az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban 2020. december 31-én megszűnik.
- (2) Amint azt a Bizottság az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának küldött, „Felkészülés a változásokra – Közlemény az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti átmeneti időszak végi készenlétről” című, 2020. július 9-i közleményében ⁽⁴⁾ bejelentette, az Európai Központi Bankkal (EKB), az Egységes Szanalási Testülettel és az európai felügyeleti hatóságokkal közösen végzett elemzés alapján a Bizottság megállapította, hogy pénzügyi stabilitási kockázatok merülhetnek fel az Egyesült Királyságban letelepedett központi szerződő felek (a továbbiakban: egyesült királyságbeli központi szerződő felek) által elszámolt származtatott ügyletek területén. Annak érdekében, hogy az Unióban letelepedett klíringtagok (a továbbiakban: uniós klíringtagok) időt kapjanak az Egyesült Királyság piaci infrastruktúrájával szembeni kitétségek csökkentésére, valamint az Unióban letelepedett központi szerződő felek (a továbbiakban: uniós központi szerződő felek) számára elegendő idő álljon rendelkezésre az érintett ügyletek elszámolására rendelkezésre álló kapacitásuk további fejlesztésére és a pénzügyi stabilitást fenyegető lehetséges kockázatok kezelésére, indokolt az Egyesült Királyságra vonatkozó egyenértékűségi határozatot elfogadni ezen a területen.

⁽¹⁾ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁽²⁾ Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL C 384I., 2019.11.12., 1. o.).

⁽³⁾ Politikai nyilatkozat az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretének meghatározásáról (HL C 384I., 2019.11.12., 178. o.).

⁽⁴⁾ COM(2020) 324 végleges.

- (3) A központi elszámolás fokozza a piac átláthatóságát, mérsékli a hitelkockázatokat, és a központi szerződő fél egy vagy több résztvevőjének nemteljesítése esetén csökkenti az átterjedés kockázatát. Az ilyen szolgáltatások nyújtása ezért döntő fontosságú a pénzügyi stabilitás biztosítása szempontjából. Az elszámolási szolgáltatások nyújtása a központi bankok monetáris politikájának végrehajtását is érintheti, amennyiben az ügyleteket uniós központi bank által kibocsátott pénznemben számolják el. Emellett a központi szerződő felek által elszámolt pénzügyi eszközök a pénzügyi közvetítők és ügyfelek számára is elengedhetetlenek, például a kamatláb-kockázatok fedezése céljából, így az Unió realgazdasága számára is kockázatot jelenthetnek.
- (4) 2019. december 31-én a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek világszerte kinnlévő névleges összege mintegy 500 billió EUR, amelyből a származtatott kamatügyletek több mint 75 %-ot tettek ki, a származtatott devizaügyletek pedig majdnem 20 %-ot. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek mintegy 30 %-a euróban és egyéb uniós pénznemekben denominált. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletek központi elszámolásának piaca igen koncentrált, különösen a tőzsdén kívüli, euróban denominált származtatott kamatügyletek esetében, amelyek több mint 90 %-át egyetlen egyesült királyságbeli központi szerződő fél számolja el.
- (5) Az Egyesült Királyságnak a belső piacról és a belső piacot alátámasztó közös szabályozási, összehangolt felügyeleti és végrehajtási ökoszisztémából való kilépése, valamint az egyesült királyságbeli központi szerződő felek által elszámolt, uniós pénznemekben denominált pénzügyi eszközök jelentős mennyisége komoly kihívást jelent az uniós és tagállami hatóságok számára a pénzügyi stabilitás kezelése terén, különösen pénzügyi stressz idején.
- (6) Az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének hatásáról a Bizottság számos közleményt címzett az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az EKB-nak; ezek közé tartozik egy rendkívüli helyzetre szóló cselekvési terv, amely a piaci szereplők felkészültségének és cselekvési készségének biztosítását szorgalmazza ⁽⁵⁾. Az uniós klíringtagok egyesült királyságbeli központi szerződő felekkel szembeni jelenlegi kitettségeinek volumene, az egyesült királyságbeli központi szerződő felekre alkalmazandó szabályozási és felügyeleti keretrendszerben és általában az Egyesült Királyság pénzügyi rendszerében 2021. január 1-jén bekövetkező alapvető változások, valamint az Unió pénzügyi stabilitását és az Unió monetáris politikájának transzmisszióját és irányítását érintő kockázatok szükségessé teszik az Egyesült Királyság infrastruktúráitól való függés csökkentését. Ez magában foglalja az uniós klíringtagok egyesült királyságbeli központi szerződő felekkel szembeni kitettségeinek csökkentését, különös tekintettel az euróban és más uniós pénznemben denominált tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó kitettségekre, valamint az Unióban engedélyezett központi szerződő felek ilyen szolgáltatások nyújtására vonatkozó kapacitásának további bővítését és fejlesztését. E csökkentés elérése érdekében az ágazatnak egyértelmű eljárást kell kialakítania az Unió számára rendszerszintű jelentőséggel bíró egyesült királyságbeli központi szerződő felekkel szembeni kitettség és az azoktól való függés csökkentésére.
- (7) 2021. január 1-jétől az egyesült királyságbeli központi szerződő felek a 648/2012/EU rendelet értelmében „harmadik országbeli központi szerződő feleknek” minősülnek, és így nem nyújthatnak elszámolási szolgáltatásokat az Unióban, kivéve, ha ezeket a központi szerződő feleket az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA) az említett rendelet 25. cikkével összhangban elismeri. Az ESMA csak akkor ismerhet el harmadik országban letelepedett központi szerződő felet, ha a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogadott el, amelyben megállapította, hogy az adott országból származó központi szerződő felekre irányadó jogi és felügyeleti keretrendszer egyenértékű a 648/2012/EU rendeletben meghatározott követelményekkel, és miután megállapította, hogy a központi szerződő fél rendszerszintű jelentőséggel bír az Unió pénzügyi stabilitása szempontjából. Az egyesült királyságbeli központi szerződő felek elismerésének hiányában az Unióban letelepedett szerződő felek az egyesült királyságbeli központi szerződő feleken keresztül nem számolhatnak el olyan tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket, amelyek a 648/2012/EU rendelet 4. cikke szerinti elszámolási kötelezettség hatálya alá tartoznak. Ez a helyzet átmenetileg megnehezítheti az érintett szerződő felek számára, hogy teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket, ami viszont kockázatot jelenthet az Unió és tagállamai pénzügyi stabilitására és monetáris politikájának végrehajtására nézve. Ezért ebben a példa nélküli helyzetben – feltéve, hogy az egyesült királyságbeli központi szerződő felekre irányadó jogi és felügyeleti keretrendszert egyenértékűként határozzák meg – szükséges, hogy ezek a központi szerződő felek korlátozott ideig és meghatározott feltételek mellett továbbra is nyújthassanak elszámolási szolgáltatásokat az Unióban.

⁽⁵⁾ A Bizottság 2017. május 4-i közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak: „A kritikus pénzügyi piaci infrastruktúrákat érintő kihívások kezelése és a tőkepiaci unió továbbfejlesztése” (COM(2017) 225 final); a Bizottság 2018. július 19-i közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak: „Felkészülés az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból 2019. március 30-án való kilépésére” (COM(2018) 556 final); a Bizottság 2018. november 13-i közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak: „Felkészülés az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból 2019. március 30-án való kilépésére: rendkívüli helyzetre szóló cselekvési terv” (COM(2018) 880 final).

- (8) A 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (6) bekezdésével összhangban három feltételnek kell teljesülnie annak megállapításához, hogy valamely harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere az ott engedéllyel rendelkező központi szerződő felek tekintetében egyenértékű az említett rendeletben rögzített követelményekkel.
- (9) Először is, a harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszerének biztosítania kell, hogy az adott harmadik országbeli központi szerződő felek olyan, jogilag kötelező érvényű követelményeket teljesítsenek, amelyek egyenértékűek a 648/2012/EU rendelet IV. címében megállapított követelményekkel. A Bizottság rendelkezésére álló információk alapján az Egyesült Királyság az Egyesült Királyság Unióból való kilépésének időpontjától kezdődő hatállyal beépítette nemzeti jogába a 648/2012/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseit ⁽⁶⁾, ezért az Egyesült Királyság nemzeti joga egyenértékűnek tekinthető a 648/2012/EU rendelet IV. címében meghatározott követelményekkel.
- (10) Másodsor, a harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszerének biztosítania kell, hogy az adott harmadik országban letelepedett központi szerződő felek folyamatos és hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá essenek. Az egyesült királyságbeli központi szerződő felek 2020. december 31-ig a Bank of England felügyelete alatt állnak, amint azt az Egyesült Királyság nemzeti joga a 648/2012/EU rendeletnek megfelelően előírja ⁽⁷⁾. A 648/2012/EU rendeletnek az Egyesült Királyság nemzeti jogába való beépítése részeként az említett időpontot követően is a Bank of England felel a központi szerződő felek felügyeletéért, és jelenleg nincsenek arra utaló jelek, hogy a felügyeletben jelentős változások lesznek.
- (11) Harmadszor, az adott harmadik ország jogi keretrendszerének ténylegesen egyenértékű rendszert kell biztosítania a harmadik ország jogi szabályozása alapján engedélyezett központi szerződő felek elismeréséhez. Az Egyesült Királyság a 648/2012/EU rendelet 25. cikke szerinti egyenértékűségi rendszer kulcsfontosságú elemeit beemelte nemzeti jogába. Az Egyesült Királyság azonban ideiglenes elismerési rendszert vezetett be, amely legalább három évre felfüggeszti a 648/2012/EU rendelet kulcsfontosságú módosításait. Az ideiglenes elismerési rendszer továbbá széles mérlegelési jogkört biztosít a Bank of England számára az „ideiglenes elismerés” visszavonására, ami jogbizonytalanságot teremt az e rendszer keretében elismert központi szerződő felek számára. E bizonytalanság ellenére a harmadik feltétel jelenleg teljesítettnek tekinthető.
- (12) Ennek alapján megállapítható, hogy az Egyesült Királyságnak az átmeneti időszak végét követően az egyesült királyságbeli központi szerződő felekre alkalmazandó jogi és felügyeleti keretrendszere megfelel a 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (6) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek.
- (13) Ez a határozat az egyesült királyságbeli központi szerződő felekre 2021. január 1-jétől alkalmazandó jogi és felügyeleti keretrendszerrel jelenleg rendelkezésre álló információkon alapul. Az említett jogi és felügyeleti keretrendszer csak akkor tekinthető egyenértékűnek, ha a központi szerződő felekre az Egyesült Királyság nemzeti jogában alkalmazandó követelményeket az említett időpontban és azt követően is fenntartják, hatékonyan alkalmazzák és érvényesítik, annak elkerülése érdekében, hogy az Egyesült Királyság szabályozási és felügyeleti keretrendszerének bármely változása negatívan befolyásolja a szabályozás vagy felügyelet egyenértékűségét, ami egyenlőtlen versenyfeltételekhez vezet az uniós és az egyesült királyságbeli központi szerződő felek között, vagy pénzügyi stabilitási kockázatokat jelent az Unió számára. Mivel a Bizottság bármikor módosíthatja, felfüggesztheti, felülvizsgálhatja vagy visszavonhatja ezt a határozatot, különösen abban az esetben, ha harmadik országban olyan fejlemények következnek be, amelyek befolyásolják az egyenértékűség megállapítását, az ESMA és a Bank of England közötti hatékony információcsere és a felügyeleti tevékenységek összehangolása alapvető előfeltétele annak, hogy e határozat hatályának ideje alatt fennmaradjon az egyenértékűsége vonatkozó megállapítás.
- (14) Az ESMA és a Bank of England közötti, említett információcsere a 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (7) bekezdésével összhangban átfogó és hatékony együttműködési megállapodások megkötését teszi szükségessé. Ezen együttműködési megállapodásoknak biztosítják annak lehetőségét is, hogy az összes vonatkozó információ proaktív módon megosztható legyen a 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében említett hatóságokkal, beleértve az EKB-t és a Központi Bankok Európai Rendszerének egyéb tagjait, ha az említett hatóságokkal konzultálni kell az egyesült királyságbeli központi szerződő felek elismertségéről, vagy ha az információk megosztása az említett hatóságok felügyeleti feladatainak ellátásához szükséges.

⁽⁶⁾ Az átmeneti időszak végét követően az Egyesült Királyságban az elszámolási szolgáltatásokra vonatkozó szabályozási és felügyeleti keretet több jogszabály határozza meg. Ezek közé tartozik többek között az Európai Unióból való kilépésről szóló 2018. évi törvény (European Union (Withdrawal) Act 2018), a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, központi szerződő felekről és kereskedési adattárakról szóló 2020. évi rendelet (The Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories (Amendment, etc., and Transitional Provision) (EU Exit) Regulations 2020), a pénzügyi szolgáltatásokról szóló 2020. évi rendelet (Financial Services (Consequential Amendments) Regulations 2020) és a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekről szóló 2019. évi rendelet (Transitional and Saving Provision (EU Exit) Regulations 2019).

⁽⁷⁾ A pénzügyi szolgáltatásokról és piacokról szóló 2000. évi törvény alapján a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, központi szerződő felekről és kereskedési adattárakról szóló 2013. évi rendelet (The Financial Services and Markets Act 2000 [Over the Counter Derivatives, Central Counterparties and Trade Repositories) Regulations 2013]) 5. része.

- (15) A 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (7) bekezdése alapján létrehozott együttműködési megállapodásoknak biztosítaniuk kell, hogy az ESMA minden helyzetben folyamatosan és azonnal hozzáférjen minden információhoz, beleértve azokat az információkat is, amelyek lehetővé teszik az egyesült királyságbeli központi szerződő felek által az Unióra vagy tagállamaira jelentett jelentős kockázatok értékelését, akár közvetlenül, akár közvetve. Az együttműködési megállapodásoknak ezért meg kell határozniuk az egyesült királyságbeli központi szerződő felek elszámolási tevékenységeivel kapcsolatos információk azonnali cseréjének mechanizmusait és eljárásait az uniós pénznemekben denominált pénzügyi eszközök, a kereskedési helyszínek, a klíringben részt vevő felek, valamint az uniós hitelintézetek és befektetési vállalkozások leányvállalatai tekintetében; a más központi szerződő felekkel kötött interoperabilitási megállapodások tekintetében; a saját források tekintetében; a garanciaalapok összetétele és kalibrálása tekintetében, a letétek, a likvid források és a biztosítéki portfóliók tekintetében – ideértve a haircutok kalibrálását is –, valamint a stresszteszttek tekintetében. Meg kell határozniuk továbbá azokat a mechanizmusokat és eljárásokat, amelyek az egyesült királyságbeli központi szerződő feleket vagy az egyesült királyságbeli központi szerződő felekre alkalmazandó jogi és felügyeleti keretrendszert érintő változások azonnali bejelentésére, valamint az egyesült királyságbeli központi szerződő felekkel kapcsolatos minden olyan fejleménynek az ESMA felé történő azonnali bejelentésére szolgálnak, amely hatással lehet az uniós monetáris politikára. A 25. cikk (7) bekezdésével összhangban a Bank of Englandnek szorosan együtt kell működnie az uniós hatóságokkal is. Különösen fontos, hogy az ESMA és az Egyesült Királyság illetékes hatóságai hatékony együttműködési megállapodásokat kössenek felügyeleti tevékenységeik összehangolása tekintetében, ideértve különösen az egyesült királyságbeli elismert központi szerződő felekkel kapcsolatos sürgősségi helyzetek kezelésére szolgáló olyan eljárásokat, amelyek káros hatással vannak vagy lehetnek a piaci likviditásra vagy az Unió pénzügyi rendszerének stabilitására.
- (16) Az Egyesült Királyság hatóságainak tájékoztatniuk kell az Uniót az Egyesült Királyság szabályozási vagy felügyeleti keretének minden olyan változásáról, amely hatással van az Egyesült Királyságban nyújtott elszámolási szolgáltatásokra. A Bizottság az ESMA-val együttműködve nyomon fogja követni a jogi és felügyeleti keretrendszernek az Egyesült Királyságban nyújtott elszámolási szolgáltatásokat érintő változásait, a piaci fejleményeket, valamint a felügyeleti együttműködés – többek között az ESMA és a Bank of England közötti azonnali információcseré – hatékonyságát. Ha a releváns fejlemények szükségessé teszik, a Bizottság bármikor felülvizsgálatot végezhet annak érdekében, hogy újraértékelje az e határozat által megadott egyenértékűséget, ideértve azt az esetet is, amikor az Egyesült Királyság hatóságai nem működnek hatékonyan együtt, nem teszik lehetővé annak hatékony értékelését, hogy az egyesült királyságbeli központi szerződő felek milyen kockázatot jelentenek az Unióra vagy tagállamaira nézve, vagy ha az egyesült királyságbeli központi szerződő felek vagy a Bank of England intézkedései indokolatlan és tisztességtelen versenyt eredményeznek.
- (17) Annak érdekében, hogy az uniós klíringtagok időt kapjanak az Egyesült Királyság piaci infrastruktúrájával szembeni kitettségük csökkentésére, az uniós központi szerződő felek pedig az érintett ügyletek elszámolására vonatkozó kapacitásuk további fejlesztésére, továbbá tekintettel a szabályozási, felügyeleti vagy piaci fejleményeknek az Unió és tagállamai pénzügyi stabilitására, valamint az Unió monetáris politikájának irányítására és transzmissziójára gyakorolt lehetséges hatására, e határozatnak korlátozott időtartamra kell szólnia.
- (18) Ez a határozat időt ad az ESMA-nak arra, hogy elvégezze az egyesült királyságbeli központi szerződő felek és elszámolási szolgáltatásaik vagy tevékenységeik Unió felé fennálló rendszerszintű jelentőségének átfogó felülvizsgálatát, és a 648/2012/EU rendelet 25. cikkével összhangban meghozza a pénzügyi stabilitási kockázatok kezeléséhez szükséges megfelelő intézkedéseket, beleértve arra vonatkozó ajánlás megfogalmazását a Bizottság felé, hogy ne adja meg az elismerést valamely egyesült királyságbeli központi szerződő fél részére, vagy vonja vissza annak elismerését.
- (19) Annak érdekében, hogy az ESMA számára elegendő idő álljon rendelkezésre az egyesült királyságbeli központi szerződő felek rendszerszintű jelentőségének felülvizsgálatára, az uniós központi szerződő felek számára elegendő idő álljon rendelkezésre az érintett ügyletek elszámolására vonatkozó kapacitásuk további fejlesztésére, az uniós klíringtagok számára pedig elegendő idő álljon rendelkezésre az Egyesült Királyság piaci infrastruktúrájával szembeni kitettségük csökkentésére, helyénvaló, hogy ez a határozat az alkalmazásának időpontjától számított 18 hónap elteltével hatályát veszítse.
- (20) E határozatnak sürgősen hatályba kell lépnie annak érdekében, hogy a kilépéssről rendelkező megállapodásnak megfelelően az átmeneti időszak vége előtt jogbiztonságot teremtsen az Unióban letelepedett klíringtagok és kereskedési helyszínek számára. Ezt a határozatot ezért az azt követő naptól kell alkalmazni, amelyen az uniós jog alkalmazása az Egyesült Királyságra vonatkozóan, illetve az Egyesült Királyságban megszűnik.
- (21) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Európai Értékpapír-bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 648/2012/EU rendelet 25. cikkének alkalmazásában Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában már letelepedett és engedélyezett központi szerződő felekre alkalmazandó jogi és felügyeleti keretrendszere egyenértékűnek tekintendő a 648/2012/EU rendeletben megállapított követelményekkel.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A határozat 2021. január 1-jétől alkalmazandó.

A határozat 2022. június 30-án hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2020. szeptember 21-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN
